

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**Полтавська державна аграрна академія**

**Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,  
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ  
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

***Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-  
конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого  
працівника вищої школи  
Дмитра Мусійовича Фесенка***



**ПОЛТАВА 2021**

*Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 1. м. Полтава, 31 березня 2021 року. Полтава, 2021. 573 с.

(Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 56 від 21 січня 2021 р.)

**Організаційний комітет:**

**Дорогань-Писаренко Людмила** – к.е.н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії.

**Плаксієнко Валерій** – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії.

**Гуцаленко Любов** - д.е.н., професор, професор кафедри обліку та оподаткування Національного університету біоресурсів і природокористування України

**Давидюк Тетяна** - д.е.н., професор, професор кафедри економічного аналізу та обліку Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

**Крюкова Ірина** - д.е.н, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Одеського державного аграрного університету,

**Славкова Олена** - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

**Сук Петро** - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

**Пасічник Юрій** - д.е.н., професор, головний науковий співробітник відділу фінансово-кредитної та податкової політики Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»

**Костюченко Валентина** - д.е.н, доцент, професор кафедри обліку та оподаткування Київського національного торговельно-економічного університету

**Назаренко Олександр** - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету

**Тищенко Вікторія** - д.е.н, доцент, завідувач кафедри митної справи Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

**Холявко Наталія** - д.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національного університету «Чернігівська політехніка»

**Канцедал Наталія** – к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії.

**Прокопишин Оксана** – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного аграрного університету

**Лега Ольга** – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії

**Яловега Людмила** – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії

**Ліпський Роман** – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Другої Світової Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

<b>Левченко З.М., Тютюнник С.В., Дугар Т.Є.</b> Полтавський державний аграрний університет	
<b><u>ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ В УКРАЇНІ</u></b> .....	<b>327</b>
<b>Ляшук О.О.</b> Науковий керівник – <b>Чернодубова Е.В.</b> Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля	
<b><u>ПРОБЛЕМИ ПРИБУТКОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ</u></b> .....	<b>330</b>
<b>Макурін А.А.</b> Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	
<b><u>ЕКОНОМІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ЦИФРОВИМИ АКТИВАМИ</u></b> .....	<b>331</b>
<b>Марченко К. Ю.</b> Науковий керівник – <b>Вороніна Ю.Є.</b> Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Д. Моторного	
<b><u>ОБЛІК ПДВ ДЛЯ СІЛЬГОСПВИРОБНИКІВ У 2021 РОЦІ</u></b> .....	<b>334</b>
<b>Мелень О. В., Наконечна М. С.</b> Харківський Національний технічний університет «ХПІ»	
<b><u>ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ</u></b> .....	<b>336</b>
<b>Мельничук І. І.</b> Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут	
<b><u>ОБЛІК ДОХОДІВ ФОП 2021: ПРАКТИЧНІ РЕАЛІЇ</u></b> .....	<b>339</b>
<b>Одновол Б. Л., Вовченко В. Д.</b> Науковий керівник – <b>Безкровний О. В.</b> Полтавська державна аграрна академія	
<b><u>СУЧАСНИЙ ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ</u></b> .....	<b>340</b>
<b>Петренко А.А.</b> Науковий керівник – <b>Остапенко В. М.</b> Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	
<b><u>СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ</u></b> .....	<b>344</b>
<b>Пилипенко К. А.</b> Полтавська державна аграрна академія	
<b><u>ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ</u></b> .....	<b>346</b>
<b>Пристапа Ю.В., Іщук Л.І.</b> Луцький національний технічний університет	
<b><u>ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ</u></b> .....	<b>349</b>
<b>П'ятецька В.В.</b> Науковий керівник - <b>Кухта К.О.</b> ВСП «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж ПДАУ»	
<b><u>АДМІНІСТРУВАННЯ ЄСВ: ЩО ЗМІНЮЄ ЗАКОН №1072?</u></b> .....	<b>351</b>
<b>Сальник О. С.</b> Науковий керівник – <b>Воляк О.О.</b> Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»	
<b><u>ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В ПОДАТКАХ</u></b> .....	<b>354</b>

**Левченко З.М.**, к.е.н., доцент,  
професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,  
**Тютюнник С.В.**, к.е.н., доцент,  
професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,  
**Дугар Т.Є.**, к.е.н., доцент,  
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,  
**Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава**

## **ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ В УКРАЇНІ**

Демократизація українського суспільства і поглиблення громадських рухів в Україні викликали до життя прийняття Закону України «Про громадські об'єднання», який встановлює порядок їх утворення, реєстрації, діяльності та її припинення [1]. Законом визначено, що громадське об'єднання — це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів.

Громадське об'єднання може здійснювати діяльність зі статусом юридичної особи або без такого статусу. Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи є непідприємницьким товариством, основною метою якого не є одержання прибутку. Саме це визначення Закону України «Про громадські об'єднання» передбачало заборону організації та розвитку підприємницької діяльності в таких організаціях.

Основним принципом діяльності громадських об'єднань є відсутність майнового інтересу їх членів щодо права на частку майна громадського об'єднання та відповідальності за його зобов'язаннями. Доходи або майно (активи) громадського об'єднання не підлягають розподілу між його членами і не можуть використовуватися для вигоди будь-якого окремого члена громадського об'єднання, його посадових осіб (крім оплати їх праці та відрахувань на соціальні заходи).

Україна є членом Ради Європи. Членство у Раді Європи відкрите для всіх європейських держав, які визнають принцип верховенства права і гарантують основні права людини і свободи для своїх громадян. Беручи до уваги вагомий внесок неурядових організацій в розвиток демократії, Рада Європи пропонує дотримуватись урядам держав — членів рекомендацій щодо запровадження законодавства щодо громадських організацій.

Необхідність подальшого розвитку в Україні організацій громадянського суспільства зумовила внесення змін до законодавства, що регулює діяльність громадських об'єднань, та Податкового кодексу України в частині визнання таких об'єднань неприбутковими організаціями та звільнення їх від оподаткування податком на прибуток.

Зміни законодавства в частині діяльності громадських об'єднань визначили, що громадське об'єднання зі статусом юридичної особи для виконання своєї статутної мети (цілей) має право володіти, користуватися і розпоряджатися коштами та іншим майном, яке відповідно до Закону передане такому громадському об'єднанню його членами (учасниками) або державою, набуते як

членські внески, пожертвуване громадянами, підприємствами, установами та організаціями, набуте в результаті підприємницької діяльності такого об'єднання, підприємницької діяльності створених ним юридичних осіб (товариств, підприємств), а також майном, придбаним за рахунок власних коштів, тимчасово наданим у користування (крім розпорядження) чи на інших підставах, не заборонених законом [1].

Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи має право здійснювати підприємницьку діяльність безпосередньо, якщо це передбачено статутом громадського об'єднання, або через створені в порядку, передбаченому законом, юридичні особи (товариства, підприємства), якщо така діяльність відповідає меті (цілям) громадського об'єднання та сприяє її досягненню. Відомості про здійснення підприємницької діяльності громадським об'єднанням включаються до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань [2].

Зазначене узгоджується з положеннями Цивільного кодексу України, які визначили, що непідприємницькі товариства (кооперативи, крім виробничих, об'єднання громадян тощо) та установи можуть поряд зі своєю основною діяльністю здійснювати підприємницьку діяльність, якщо інше не встановлено законом і якщо ця діяльність відповідає меті, для якої вони були створені, та сприяє її досягненню.

Згідно Податкового кодексу України неприбутковим підприємством, установою та організацією для цілей оподаткування податком на прибуток підприємств є підприємство, установа та організація, що одночасно відповідає визначеним ПКУ вимогам щодо утворення та реєстрації неприбуткової організації в визначеному відповідним законодавством порядку, та заборони, визначеної в установчих документах неприбуткової організації, щодо розподілу отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників, членів такої організації, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб.

При цьому доходи (прибутки) неприбуткової організації, що можуть отримуватись від здійснення підприємницької діяльності, повинні використовуватись виключно для фінансування видатків на утримання такої організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами [3].

Таким чином, положення Податкового кодексу не обмежують можливість здійснення громадськими об'єднаннями, які є неприбутковими організаціями для цілей оподаткування податком на прибуток підприємств, підприємницької діяльності для досягнення мети, заради якої вони були створені, а саме виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами.

Обов'язковою умовою здійснення підприємницької діяльності неприбутковою установою, зокрема, громадським об'єднанням зі статусом юридичної особи, є організація бухгалтерського обліку та складання фінансової і податкової звітності у визначеному Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» порядку.

Всі неприбуткові організації (і неприємницького характеру, і ті, які не мають заборони на ведення підприємницької діяльності) об'єднані одним принципом: доходи, отримані в межах їх статутної діяльності, використовуються виключно для фінансування видатків на утримання таких неприбуткових організацій, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених їх установчими документами. Саме цей принцип, передбачений в ст. 133 ПКУ, і суттєво впливає на ведення бухгалтерського обліку неприбутковими організаціями.

З метою правильної організації облікових процесів, складання вірогідної фінансової звітності і Звіту про розподіл доходів неприбуткової організації громадському об'єднанню необхідно сформулювати свою облікову політику, в якій мають бути відображені всі принципові питання ведення бухгалтерського обліку. Для громадських об'єднань рекомендується ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності у відповідності з вимогами НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» згідно наказу Міністерства фінансів України № 226 від 31.05.2019 р. та Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України № 186 від 19.04.2001 р.

Результати підприємницької діяльності громадські об'єднання відображають у Звіті про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, форма якого затверджена наказом Міністерства фінансів України №553 від 17.06.2016 р., зареєстрованим у Міністерстві юстиції України №932/29062 від 07.07.2016 р., та відповідно до пункту 46.2 статті 46 Кодексу подають його разом із фінансовою звітністю контролюючому органу за місцем реєстрації громадського об'єднання як платника податків.

Якщо у звітний період відбудеться порушення відзначених законодавством положень, буде отриманий прибуток, що підлягатиме оподаткуванню, або будуть використані доходи підприємницької діяльності не за призначенням, громадське об'єднання втрачає статус неприбутковості і повинне сплатити до бюджету всі передбачені в цьому випадку податки як будь-який платник, що статусу неприбутковості не мав.

#### **Список використаних джерел:**

1. Про громадські об'єднання. Закон України № 4572-VI від 22 бер. 2012 р. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text> (дата звернення 17.03.2021).
2. Лист Міністерства фінансів України № 11210-09-5/3214 від 06 лют. 2019р. URL: [http://www.visnuk.com.ua/uploads/assets/files/2019/Pdf/Minfin\\_list](http://www.visnuk.com.ua/uploads/assets/files/2019/Pdf/Minfin_list) (дата звернення 17.03.2021).
3. Податковий кодекс України URL: <https://buhgalter911.com/uk/normativnaya-baza/nalogovyikodeks/>(дата звернення 17.03.2021)